

PEKU B.V.
De heer G.B.J.M. Peters
Nieuwedijk 9
5409 SB Odiliapeel

uw kenmerk	ons kenmerk	behandeld door	datum
		S. van Loon	04 maart 2012
onderwerp	bijlage	doorkiesnummer	verzonden
Advies AAB Nieuwedijk 15 te Odilia- peel	1	0413-281646	05 APR. 2012

Geachte heer Peters,

Op 18 januari 2012 hebben wij de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen (hierna AAB) verzocht advies uit te brengen over uw beoogde initiatief aan de Nieuwedijk 15 te Odiliapeel. Op 23 maart 2012 ontvingen wij het advies van de AAB.

De AAB is van oordeel dat de noodzaak voor de voorgestelde schaalgrootte en een bouwblok van 2,5 hectare in voldoende mate is onderbouwd. Daarbij geeft de AAB aan, dat de omvang noodzakelijk is voor de ontwikkeling van een toekomstbestendige bedrijfsvoering die is gericht op mestverwerking en vergisting.

Vanwege het voornoemde advies van de AAB verzoeken wij u het beoogde initiatief nader bedrijfskundig, planologisch en milieukundig te onderbouwen in een aan te leveren concept voorontwerp bestemmingsplan, met alle bijbehorende onderzoeken, regels en verbeelding. Op basis van deze onderbouwing, alsook op basis van het advies van de AAB, zal het college een definitief standpunt bepalen.

Daarbij geven wij u voor de volledigheid mee, dat onder andere de in het principebesluit van 17 juni 2009, alsook de in het gesprek van 14 oktober 2011 genoemde aspecten, goed onderbouwd dienen te worden. De thans bij u bekende concrete toekomstige bouw aanvraag dient leidend te zijn voor de maatvoering, waarbij in principe wordt aangesloten op de maatvoering van het bestemmingsplan buitengebied. Eventuele toekomstige bouwbehoefte kan via een binnenplanse wijziging worden voorgesteld. Landschappelijk inpassing en compensatie dient via de geldende regelgeving een plaats te krijgen in de onderbouwing.

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Uden
Postbus 83
5400 AB UDEN

GEMEENTE UDEN	Afd.	Par.
Nr. 1436 Ingek. 23 MAART 2012	30	

Uw kenmerk
S. van Loon

Ons nummer
BA 8546

Datum
22 maart 2012

Behandeld door
H. Gerlings/TS

Onderwerp

Geacht College,

Naar aanleiding van uw schrijven van 19 januari 2012, inzake het verzoek van G.B.J.M. Peters Beheermaatschappij B.V., Nieuwedijk 9 te Odiliapeel, delen wij u het volgende mede.

Op basis van overleg met de aanvrager, de door uw gemeente toegezonden stukken en nader onderzoek komt de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen tot de volgende bevindingen.

In het kader van deze advisering heeft divers overleg plaatsgevonden met de heer G. Peters, mevrouw F. Klomp-Pullens en de heer J. van Gastel van de ZLTO, en de heer I. Gijsbers van ROBA-Advies. Voorts heeft een locatiebezoek plaatsgevonden aan de mestverwerkingsinstallatie van Kumac te Deurne.

Onderliggende bescheiden, zoals de businesscase, bestemmingsplan met bijlagen, diverse brieven en meer algemene bescheiden inzake mestverwerking, zijn in dat kader aangeleverd.

Onderstaand volgt eerst een beschrijving van het initiatief.

Peters Beheermaatschappij B.V. exploiteert momenteel aan de Nieuwedijk 9 te Odiliapeel een loonwerkbedrijf. Gelet op de ontwikkelingen op het gebied van mestafzet is de initiatiefnemer voornemens om op de naastgelegen locatie Nieuwedijk 15 een installatie op te richten voor de verwerking van mest. Het doel is om afzet te creëren voor ruwe mest middels de verwerking ervan en om biogas te produceren.

Het betreft een gezamenlijk initiatief van de loonbedrijven Peters en Vakutrans (in het verleden heeft Peters de mesttransportactiviteiten overgedragen aan Vakutrans), en een collectief van 65 veehouders, verenigd in van de Mineralen Initiatief Coöperatie (MIC). De mest zal worden aangetrokken van veehouderijbedrijven uit de nabije omgeving van Odiliapeel. Uitgegaan wordt van de beleving van de helft van de mest vanuit MIC en de helft vanuit Peters/Vakutrans.

De investeringen zullen door de drie partners gezamenlijk worden gedragen en de exploitatie zal voor gezamenlijk risico plaatsvinden.

Het initiatief behelst de scheiding van mest in een dikke en een dunne fractie, de scheiding van de dunne fractie in water en concentraat, een covergistingsinstallatie, en de eventuele verwerking van de output uit de covergistings tot eindproduct. Globaal zal op die wijze dierlijke mest worden gescheiden in 50% water, 20 % digestaat en 30% concentraat, een en ander afhankelijk van de input en het procesrendement. Op jaarbasis zal 200.000 ton dierlijke mest worden verwerkt en zal tot 10.000 ton aan coproduct aan het proces worden toegevoegd.

De waterige fractie zal worden geïnfiltreerd in de bodem van het eigen terrein middels een infiltratievijver. Het concentraat bevat voornamelijk stikstof en kali en zal worden afgezet als kunstmestvervanger. Verwacht wordt dat bij de status van kunstmestvervanger afzet in de nabije omgeving van het bedrijf mogelijk zal zijn. Daarnaast bestaat de mogelijkheid voor de afzet van de onverwerkte dunne fractie.

Na vergisting bestaan voor het digestaat uit de vergister twee mogelijkheden. Dit product kan worden afgezet binnen Nederland met de aanduiding dierlijke mest, of het product kan exportwaardig worden gemaakt zodat het van Nederlandse mestmarkt verdwijnt. De doelstelling is om middels verwerking tot een exportwaardig product afzet te creëren buiten de Nederlandse markt. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de installatie aan de Nieuwedijk 15 stand-alone kan functioneren waarbij middels droging op de locatie zelf een exportwaardig product wordt geproduceerd. Een optie op termijn is de verwerking van het digestaat in nog te bouwen industriële verwerkingsinstallaties. De mogelijkheden daartoe en of dit bedrijfseconomisch aantrekkelijk is, zal in de toekomst nader worden afgewogen.

Beargumenteed werd dat de installatie van grote betekenis zal zijn voor de afzet van mest uit de omgeving rondom Odiliapeel. In totaal zal 200.000 ton mest uit de markt worden gehaald. Toegelicht werd dat tot 2015 de afzet van dierlijke mest in de Nederlandse landbouw zal afnemen als gevolg van de strengere (fosfaat)gebruiksnormen en het streven naar evenwichtsbemesting. Gelet op dit toenemende landelijke mestoverschot wordt gezocht naar alternatieve afzetmogelijkheden voor dierlijke mest.

Het project aan de Nieuwedijk 15 te Odiliapeel bestaat uit het vergisten van maximaal 200.000 ton dierlijke mest (circa 170.000 ton varkensmest en 30.000 ton rundermest) op jaarbasis. Om het rendement van de installatie te verhogen omvat het plan de mogelijkheid om maximaal 10.000 ton co-substraten, zoals opgenomen op de positieve lijst, te verwerken binnen de inrichting. Hierbij moet gedacht worden aan organische producten zoals glycerine en maïs.

De technische werking van de installatie houdt in dat de varkensmest door een flotatieunit (1e flotatie) wordt geleid alwaar de mest wordt gescheiden in een dunne en een dikke fractie. De dunne fractie wordt opgeslagen in een buffertank waarna deze door middel van omgekeerde osmose en een ionenwisselaar wordt gefilterd. Het permeaat dat hierbij vrijkomt wordt op het oppervlaktewater geloosd en het concentraat wordt als kunstmeststof afgezet binnen de land- en tuinbouw.

De dikke fractie van de varkensmest uit de eerste flotatie wordt samen met de 30.000 ton onverwerkte rundermest naar het vergistingsbassin geleid alwaar het wordt vergist. Het biogas dat hierbij ontstaat zal worden gezuiverd, worden opgewaardeerd tot aardgaskwaliteit en worden geleverd aan het net.

Het digestaat dat vrijkomt bij het vergistingsproces ondergaat diverse nabewerkingen ter optimalisatie van het proces. Tot zover een samenvatting van het verwerkingsprocedé. Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar het ingediende plan.

Het verzoek omvat de vergroting van het bouwblok aan de Nieuwedijk 15 van iets minder dan 1 ha tot 2.50 ha. Fysiek betreft dit bedrijfsruimte, opslagvoorzieningen en verharding.

De bestaande loods met een oppervlakte van circa 1.800 m² wordt vergroot naar een oppervlakte van circa 3.600 m². In deze loods worden de volgende procesinstallaties opgesteld:

- Drie flotatie-units en een buffertank ten behoeve van de scheiding van varkensmest (1e flotatie);
- Vijf installaties voor omgekeerde osmose en drie ionenwisselaars ten behoeve van de scheiding van de mest en digestaat;
- Twee zeefbandpersen ten behoeve van de scheiding van digestaat;
- Twee flotatie-units en een buffertank ten behoeve van de scheiding van de dunne fractie van het digestaat (2e flotatie);
- Tanks ten behoeve van de opslag van hulpstoffen zoals polymeren, zuur en loog;
- Werkplaats;

- Kantine/ontvangstruimte en kantoor;
- Opslag van de dikke fractie van het digestaat.

Op het terrein worden een aantal tanks/ bassins/voorzieningen opgericht voor de opslag van producten:

- Twee tanks (inhoud 2.600 m³ per tank) voor de opslag van rundveemest en varkensmest;
- Twee opslagtanks (inhoud 5.000 m³ per tank) voor de opslag van concentraat dat vrijkomt bij de omgekeerde osmose;
- Twee vergistingstanks (inhoud 5.000 m³ per tank) voor de vergisting van de mest;
- Unit ten behoeve van de hygiëniserende van de mest;
- Twee navergistingstanks (inhoud 2.600 m² per tank) voor navergisting van de mest;
- Container voor de warmtekrachtkoppeling voor de omzetting van biogas in warmte en elektriciteit;
- Vier buffertanks (inhoud 100 m³ per tank) voor de opslag van co-substraten;
- Een buffertank (inhoud 900 m³) en vier rustbuffers (inhoud 500 m³ per tank) voor de opslag van dunne fractie varkensmest.
- Twee sleufsilos (inhoud 2.000 m³ totaal) voor de opslag van steekvaste co-substraten.

Daarnaast wordt binnen de inrichting voorzien in een tweetal weegbruggen en een stortbunker.

Betrokkenen gaven aan dat de feitelijke behandeling van mest in pandig zal plaatsvinden en dat geen buitenopslag ervan plaats zal vinden. De loods en de tanks zijn afgesloten. Hierdoor zullen de activiteiten geen aantrekkende werking hebben op vogels, hetgeen van belang wordt geacht voor het functioneren van het militaire vliegverkeer op de nabijgelegen vliegbasis Volkel.

Ten aanzien van de indeling van de bedrijfslocatie werd toegelicht dat de lay-out is toegesneden op de in het plan opgenomen verwerkingscapaciteit en dat de gekozen lay-out de toepassing van het schone/vuile wegprincipe mogelijk zal maken. Bij de productie van een exportwaardig product dient hieraan op grond van wetgeving te worden voldaan.

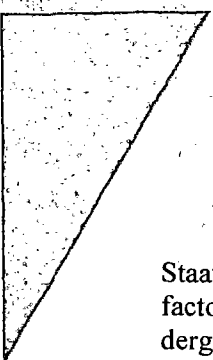
Toegelicht werd dat in de beschreven opzet is uitgegaan van de opslag van 10.000 kuub concentraat. Gelet op de jaarlijkse productie van circa 50.000/ 60.000 kuub concentraat en de seizoenmatige afzet van dit product, wordt rekening gehouden met de behoefte aan extra opslagcapaciteit in de toekomst. Om die reden is binnen de contouren van het bouwblok nog enige uitbreidingsruimte beschikbaar.

Eind 2011 is een verzoek ingediend om op korte termijn, op basis van de huidige loods en de geldende bestemming, vooruitlopend op het totaalplan alvast op een kleiner schaalniveau te starten met het scheiden van mest en de productie van concentraat. Op die wijze zou op korte termijn een geleidelijke opstart kunnen worden gerealiseerd. Blijkens mededelingen van de betrokken adviseurs is dit verzoek inmiddels niet meer aan de orde.

Op basis van de voorgaande bevindingen komt de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen tot de volgende conclusie. Het verzoek betreft voor de locatie Nieuwedijk 15 de wijziging van de bestemming van agrarisch-technisch hulpbedrijf naar een mestverwerkings/mestbewerkings- annex vergistingsinstallatie, en het vergroten van het bouwblok van nagenoeg 1 ha tot 2.50 ha.

Door uw College wordt voorgelegd of het voor het initiatief een bouwblok, in één keer toe te kennen, van 2.50 ha uit bedrijfseconomisch oogpunt noodzakelijk is. Het bouwblokverzoek gaat gepaard met een landschappelijke inpassing die buiten die bouwblok is gesitueerd.

De Adviescommissie merkt op dat de mogelijkheden voor de afzet van het concentraat in belangrijke mate bepaald worden door de aanduiding van dit product hetzij als dierlijke mest, hetzij als kunstmest. Op dit moment produceren een aantal pilotbedrijven, zoals Kumac Deurne, op basis van een ontheffing concentraat dat wordt afgezet als kunstmestvervanger.

Staatssecretaris Bleker heeft aangegeven de erkenning van kunstmestvervangers als een cruciale succesfactor voor mestverwerking te zien, aangezien dit de afzetmogelijkheden aanzienlijk vergroot. Voor een dergelijk breedschalige toepassing is een Europese erkenning vereist, die vooralsnog pas met ingang van 2014 wordt verwacht. Wel wordt bezien of een uitbreiding van de huidige pilot mogelijk is.

Het scheiden van mest in een dikke en een dunne fractie, al dan niet in combinatie met de verwerking tot concentraat en loosbaar water, betreft per saldo een tussenstap in een proces. Ten behoeve van dit proces vindt de aanvoer van dierlijke mest plaats en vindt de productie van dikke fractie en dunne fractie/concentraat plaats. Zowel de aanvoer als de afvoer betreffen generieke producten die geen of nauwelijks onderscheidend vermogen hebben in de markt. Om die reden is een dergelijk productieproces in belangrijke mate kostprijsgedreven. Het initiatief te Odiliapeel heeft op zichzelf immers nauwelijks invloed op de bijbetaling door veehouders bij de levering van dierlijke mest en op de opbrengst dan wel afzetkosten van de voortgebrachte producten. Bij een dergelijke generieke productie is een sterke focus op de verwerkingskosten noodzakelijk.

De voorgestelde bedrijfsopzet kent een meer geïntegreerd karakter. Daartoe wordt de scheiding van mest gecombineerd met de (co)vergisting ervan. Met deze combinatie onderscheidt het initiatief zich van initiatieven die zich enkel op één van deze aspecten richten. De meerwaarde van deze combinatie is gelegen in het extra rendement dat kan worden behaald door de dikke fractie, vooraleer deze al dan niet na verdere verwerking wordt afzet, te benutten als energiebron.

Aan het initiatief is een financiële analyse ten grondslag gelegd. Ten aanzien daarvan moet voor ogen worden gehouden dat de uitgangspunten in een dergelijke rekenkundige analyse, mede gelet op voortschrijdend inzicht, onzekerheden en wijzigende omstandigheden, onderhevig zullen zijn aan wijzigingen en een zekere mate van onnauwkeurigheid in zich hebben.

Om die reden is van belang hoe de concurrentiepositie van het initiatief zich verhoudt in de markt van mestverwerkers. De Adviescommissie constateert dat door de gekozen integratie van mestverwerking en energieproductie tot synergievoordelen kan worden gekomen die tot uitdrukking zullen komen in het bedrijfseconomisch rendement van de inrichting.

De Adviescommissie is van oordeel dat de gekozen opzet door de integratie van mestscheiding, vergisting en de verwerking van het eindproduct, een concept betreft waarin aandacht is besteed aan diverse aspecten van duurzaamheid. Genoemd kunnen worden de beperkte afstand waarover de ruwe mest wordt aangevoerd, de energieproductie uit de mest, het beperken van emissies middels het afzuigen van de lucht uit de bebouwing naar een luchtwasser, en de productie uit dierlijke mest van een kunstmestvervanger. Als gevolg van de scheiding van de dunne fractie in enerzijds concentraat en anderzijds water dat direct kan worden geloosd, zal het totale transportvolume over grotere afstanden, zoals dat heden plaatsvindt bij het transport van ruwe drijfmest, aanzienlijk verminderen.

Ten aanzien van het voorgestelde ruimtebeslag merkt de Adviescommissie op dat dit in belangrijke mate wordt bepaald door de schaalgrootte in combinatie met het geïntegreerde karakter van de bedrijfsopzet. De fysieke omvang en het benodigde ruimte beslag vloeit voort uit de bedrijfsbebouwing, de aanleg van opslagvoorzieningen en de aanleg van verharding/rangeerterein.

Specifiek ten aanzien van de vergister merkt de Adviescommissie op dat de dikke fractie zal worden gebruikt als input in de vergister waarbij, daar waar de wetgeving inzake covergisting de mogelijkheid biedt voor een 50/50 verhouding tussen mest en coproducten, een zeer beperkte hoeveelheid coproduct zal worden ingezet. Aangezien de energie inhoud van de dikke fractie, het is immers al verteerd voedsel, aanmerkelijk lager is dan van andere producten zijn grotere volumes nodig om tot éénzelfde energieproductie te komen. Ter vergelijking, de energie inhoud van snijmaïs bedraagt ruim het dubbele van de energie inhoud van de dikke fractie.

Om die reden is het werken met grotere volumes in de vergister noodzakelijk.

Samenvattend is de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen van oordeel dat de noodzaak voor de voorgestelde schaalgrootte en een bouwblok van 2.50 ha hectare in voldoende mate is onderbouwd. Deze omvang is noodzakelijk voor de ontwikkeling van een toekomstbestendige bedrijfsvoering die is gericht op mestverwerking en vergisting.

Met betrekking tot de mogelijkheid van de toekenning van een kleiner bouwblok van bijvoorbeeld 1.50 ha en het in een later stadium afwegen van de uitbreiding ervan overweegt de Adviescommissie dat aan deze optie een belangrijk nadeel kleeft. Een bedrijfsopzet kleinschaliger opzetten binnen een bouwblok van 1.50 ha vergt een andere layout van de locatie. Bij latere uitbreiding zal hetzij aanpassing van gerealiseerde voorzieningen nodig zijn hetzij zal een suboptimale bedrijfsindeling ontstaan, hetgeen in beide gevallen gevolgen zal hebben voor de kostprijs.

De Adviescommissie overweegt dat het voorliggende initiatief, mede gelet op het voortschrijdend inzicht waarvan ook de komende jaren sprake zal zijn, geen op voorhand voor het komend decennium exact afgebakende bedrijfsvoering zal betreffen. In de loop der jaren zullen al werkende weg, op grond van regelgeving, technologische of bedrijfseconomische ontwikkelingen, bijstellingen in de bedrijfsvoering plaatsvinden. Om die reden is enige flexibiliteit binnen het bouwblok om dergelijke bijstellingen vorm te kunnen geven noodzakelijk.

De Adviescommissie merkt op dat naar haar oordeel vanuit bedrijfstechnische optiek sprake zal zijn van een functionele opzet van de inrichting die een efficiënt ruimtegebruik mogelijk zal maken.

De Adviescommissie adviseert uw College om middels de toekenning van het gevraagde bouwblok de ontwikkeling van een zoals bovenstaand beschreven bedrijfstechnisch efficiënte bedrijfsvoering te faciliteren, waarbij stringente randvoorwaarden, en dientengevolge investeringsverplichtingen voor de initiatiefnemers van het project, worden geformuleerd ten aanzien van het minimaliseren van emissies en milieurisico's en het beperken van mogelijke overlast.

Tot slot verwijst de Adviescommissie Agrarische Bouwaanvragen voor de planologische mogelijkheden van het ingediende initiatief mede naar het provinciaal beleid dienaangaande.

Graag ontvangen wij een kopie van het schrijven van de gemeente, waarin de genomen beslissing aan de aanvrager wordt medegedeeld.

Hoogachtend,

ADVIESCOMMISSIE AGRARISCHE
BOUWAANVRAGEN

H. Gerlings
secretaris